СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LI. Ч. 4. Джерзі Сіти, Н. Дж., пятниця, 8-го січня 1943. No. 4. Jersey City, N. J., Friday, January 8, 1943. VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

СПРАВА ОПАЛУ ГІРШАЄ

НЮ ЙОРК.—Дотичні власти говорять, що справа опалу не лише не кращає, але з кожним днем гіршає і зближається до кризи. Вашингтонські власти видали інструкції своїм бюрам в Ню Йорку, щоб ті добре розглядали нові подання про опалову оливу і газоліну, та давали лише тим людям, котрі дійсно без того не годні обійтись. Позатим власти натякають, що буде дальша обтинка опалових пайків, мабуть на одну четверту. Також мабуть будуть знесені всі газолінові карточки „А". Представник нюйорського департаменту здоровля заявив, що коли запаси опалової оливи не будуть збільшені, то годі буде по домах дати навіть по 65 ступнів Фаренгайта тепла. А такого тепла потрібно для людського здоровля. Вашингтонські власти кажуть, що з часом справа опалової оливи буде добре полагоджена, бо вже в короткому часі зачне напливати з Тексасу через оливопровід до Шікаґа біля 160,000 ґальонів оливи денно. Велику частину з тої оливи будуть поспішно перевозити до східних стейтів.

КОНҐРЕС ГОТУЄТЬСЯ ДО ПРАЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Конґресмени вже позїздилися до столиці і відбувають свої „кокуси". Демократичні конґресмени мали свої наради, а републиканські свої. Обі групи поділені на дві майже цілковито рівні части. Замітне те, що навіть демократичні конґресмени заповідають, що ця сесія конґресу буде досить незалежна від уряду і не буде слухняно виконувати всего, чого захоче уряд. Конґрес буде незалежний від уряду. Зокрема не буде дозволяти того, щоби особи, котрі ніколи не були вибрані народом на які небудь публичні позиції, а навіть не пробували кандидувати, укладали для краю закони. Ці слова відносились головно до тих директорів ріжних державних агенцій, котрі нині мають велику владу, а ту владу дістали не шляхом виборів, тільки від уряду. Проте конґресмени заповідають, що будуть вповні працювати з президентом, в ціли осягнення найкращих успіхів у веденні війни.

ЩЕ ОДНА ПОЖЕЖА З ЖЕРТВАМИ.

ШІКАҐО. — В західній частині міста занялась вогнем круглева галя і бара, в котрій було повно гостей. Вогонь скоро поширився по цілім заведенні і, як звичайно, викликав велику паніку серед людей, котрі почали пертись до виходових дверей і себе роздавлювати. Підчас того зазнало поранення біля 200 осіб. Пожарники побоюються, що 10 до 20 осіб могло знайти смерть в огни.

ЧІЛЕ НА ПЕРЕДОДНІ ВИПОВІДЖЕННЯ ВІЙНИ.

САНТІЯҐО. — Після всякої правдоподібности уряд Чіле виповість вже в найближчих днях війну державам осі. Міністер внутрішних справ, Моралес, повернув до столиці і відразу удався на наради з президентом Чіле. Попереднього дня Моралес був в Арґентині, де недвозначно заявив, що Чіле задуме вступити в війну.

ПАНІ РУЗВЕЛТ ЗАКЛИКАЄ ЖІНОК.

СИРАКЮЗ. — Пані Рузвелт, в промові до студенток місцевого каледжу, заявила, що американські жінки, на рівні з чоловіками, повинні вже тепер приготовлятись до повоєнного замирення. Вони вже тепер повинні виробляти собі погляди, як те замирення повинно виглядати. Вони теж повинні брати найбільшу участь в воєнних зусилях Америки, а не журитись лише дрібними справами, а саме, чи наступного року матимуть нагоду купити нову сукенку, або машину до прання, чи ні?

БАРМІН ПРИ АМЕРИКАНСЬКІЙ АРМІЇ.

НЮ ЙОРК. — Бувший совєтський ген. Бармін, що служив свого часу в совєтській дипльоматичній службі і в Греції був військовим аташе при совєтськім посольстві, тепер служить як звичайний простий вояк при американській армії. Як відомо, він відмовився вертати до Совєтів, як кілька літ до війни дістав завізвання від свого уряду це зробити. Замісць вертати до дому, він назвав уряд Сталіна „реакційно-деспотичним" і за границею почав боротьбу з тим урядом. Він був близьким приятелем маршала Тухачевського, котрого Сталін розстріляв. Кінець кінців Бармін втік до Америки, де займав позицію в радієвій компанії. Тепер його покликали до війська. Він говорить, що американська армія дійсно демократична і дуже доброї якости. Про совєтську армію він теж висказується з похвалами, та каже, що її творено 15 літ.

ҐРІН ПРО ЗУСИЛЛЯ РОБІТНИЦТВА.

ВАШИНҐТОН. — Голова А. Ф. П., Вилієм Ґрін, заявив, що американське робітництво в цім році готове подвоїти виріб, якщо власти не будуть перешкаджати робітництву ріжними протиробітничими законами і розпорядками. Що американське робітництво не потребує силуваної принуки в воєнним промислі, показали вже успіхи з минулого року.

Американські Літаки Знищили 9 Японських Кораблів

АМЕРИКАНСЬКА КВАТИРА В АВСТРАЛІЇ. — Американські літаки бомбардували японську морську базу в Рабавл і там знищили девять японських кораблів, поемности біля 50,000 тон. Також знищили шість японських літаків. Сами зазнали втрати лише одного бомбовика. — На Ґвадалканалі, як подає департамент фльоти в Вашингтоні, відбувались тяжкі бої, в котрих американські вояки вбили 170 японців і здобули нові позиції. Секретар Накс заявив, що йому зовсім нічого не відомо про великі морські концентрації японців в базі Рабавл.

НІМЦІ БУДУТЬ ПРОСИТИ МИРА—КАЖЕ ГАЛІФЕКС

ВАШИНҐТОН. — Брітійський амбасадор, лорд Галифекс, заявив, що вже в короткому часі треба сподіватись, що німці ріжними шляхами будуть предкладати Обєднаним Державам мирові пропозиції. Вони шляхом замирення будуть пробувати викрутитись від цілковитого розгрому. Але вже тепер вони можуть бути певні, що ніхто їх предложення не візьме під розвагу, як довго Німеччина не є цілковито роздавлена і як довго загроза нової війни не є цілковито усунена.

БУДОВА КОРАБЛІВ І ЗАГРОЗА СУБМАРИН

ВАШИНҐТОН. — Голова морської комісії, адмірал Ленд, заявив, що минулого року американські доки перевищили плян будови транспортових кораблів. Вони в минулім році збудували вісім міліонів тон корабельного тонажу. Тепер вони будують з темпом 14 міліонів на рік. В цім році, говорив адмірал Ленд, вони вироблять 16 міліонів тон, себто будуть будувати по пять кораблів що дня. Нині вони будують по чотири що дня. На запит журналістів, чи це виелемінує небезпеку субмарин, він відповів, що ні. Небезпека субмарин все буде існувати і все буде забирати поважні втрати. Але ту небезпеку можна взяти під контролю. Підчас війни, зокрема цеї гльобальної війни, говорив він, не можна собі уявити ситуації, в котрій булоб забагато кораблів. А це значить, що їх треба далі будувати повною парою.

Норвезький Уряд на Еміґрації Відбирає Громадянство Нацистам

ЛОНДОН. — Норвезький уряд на вигнанні видав декрет про відібрання громадянства 30,000 норвежцям, котрі співпрацювали з нацистами в Норвеґії. Всі вони мають бути позбавлені по війні права вести торговлю, бизнес або професію. Декрет відноситься спеціяльно до членів так званої „партії національного зібрання", під кермою куклового премієра Відкуна Квіслінга. Не вільно теж буде цих людей вибирати до якогонебудь уряду в товариствах або фінансових установах. Спеціяльна постанова декрету каже, що ніхто не буде могти виправдуватися тим, що мовляв він не розумів, що він допускається державної зради, співпрацюючи з нацистами.

БУВШИЙ НАЧАЛЬНИК РУМУНСЬКОЇ ЗАЛІЗНОЇ ҐВАРДІЇ АРЕШТОВАНИЙ В ІТАЛІЇ

БЕРН. — В Італії арештовано два дні тому Горію Сіму, колишнього начальника румунської „Залізної Ґвардії", коли він пробував перебратися через Італію до рідного краю. Його видадуть знову німцям.

Від невданого замаху його партії в Букарешті в лютім 1941 року націсти казали Сімі перебувати коло Мінхена.

Різдвяна ніч — горять на небі зорі,
Земля в снігів сріблистій пелені
Пісні якісь і музика в просторі,
Поля, ліси, в чарівнім полусні,

Якісь огні запалюються в горах,
І ніч якась не та, що була вчора...

Різдвяна ніч — хіба сказати дасться,
Як повно в ній і таємниць і мрій,
І спогадів і снів і скільки щастя,
І скільки віри в сповнення надій?

Бож це та ніч, в якій зоря засяла
Й на цілім світі... Нова радість [стала.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ВІДІБРАЛИ НІМЦЯМ ДАЛІ 6 МІСТ

ЛОНДОН. — Спеціяльний комунікат начальної команди російських військ оповіщає, що російські війська в своїм масивнім маневрі захопили в пастку цілу південну армію, заняли дальших 6 міст у закруті ріки Дону та на Кавказі.

Між занятими містами є Цимлянськ і Морозовськ, положені коло 140 миль від Ростова. З того видно, що російські війська на північному секторі пробують получитися з південними, які оперують від міста Мілерова. Це крило російської армії має бути вже 100 миль від Ростова, порту на Азовському морю, при гирлі ріки Дону.

Дальше на полудні на Кавказі відділи червоної армії захопили Нальчик, Прохолодну, Котляревський і Майське. Як каже комунікат російської команди, німці в цій частині вже починають відступати чимскорше в напрямі до Ростова, щоби не датися піймати в пастку.

Німецька команда сповістила, що німці заняли якусь неназвану місцевість під західним Кавказом.

Британські військові обсерватори переконані, що німці покидають центральний Кавказ, дійшовши майже до нафтових терен у Ґрознім, бо бояться загрози Ростову. Вони приписують поступ російських військ бракові зорганізованого опору.

НІМЦІ ПЕРЕФОРМОВУЮТЬСЯ В ПІВДЕННІМ ТУНІСІ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Відбиваючи атаки військ Осі коло Фондука в південній частині Тунісу, аліянтські літаки й гармати знищили майже половину ворожих повозів, що оперували в цій околиці, але скріплені німецькі війська все ще пруть наперед, пробуючи обійти бок аліянтської позиції коло Меджез-ель-Баба. Німці видно висилали в південний Туніс більші сили, пробуючи переґрупуватися на горбах Черічера, 3 милі на схід від Фондука.

ДОЩІ В ТУНІСІ ЗДЕРЖУЮТЬ ОФЕНЗИВУ

АЛІЯНТСЬКА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Німецькі війська видно роблять зусилля вдержатися в Північній Африці за всяку ціну. Ґітлер висунув з Триполісу тисячі німецьких і італійських вояків до Тунісу. Йому помагає дощевий сезон, котрий унеможливлює аліянтам уживання повозів на велику скалю.

ІНҐУШІ ПРОГОЛОШУЮТЬ „СВЯТУ ВІЙНУ".

МОСКВА. — Племя інґушів на північному Кавказі проголосило „ґазават", себто святу війну, проти німців. Інґуші — магометани.

Як каже „Червона зоря", по проголошенні святої війни інґуші кинулися масово голоситися до військової служби.

ЧЕРЕЗ БОМБИ НЕМА ХАРЧІВ.

БЕРН (Швайцарія). — Як подають з Віші, населення Марсилії, французького порту на Середземному морю, не має харчів, а причиною цього, мовляв, є вибух бомб у німецьких центрах. Брак поживи відбивається спеціяльно важко на дітях, котрим не стає молока.

БРИТІЙЦІ ЗНОВУ БОМБАРДУЮТЬ РУРЩИНУ.

ЛОНДОН. — Уже другу ніч за рядом брітійські бомбовики бомбардували промислову округу Рурщину. За донесенням брітійського міністерства летництва, в останньому рейді брітійці втратили два літаки. Повернувші летуни зложили рапорт, що в Рурщині сконцентровані дуже великі протилетничі сили.

ВІДЗНАЧУЮТЬ 81 ЛЕТУНІВ ЗА РЕЙДИ В АФРИЦІ.

КАЇРО. — Аліянтська команда відзначила 81 летунів, що взяли визначну участь у рейдах летунів на африканські й південно-американські порти в руках держав Осі. Кождий відзначений летун має на свій кредит 200 годин бомбардуючих рейдів проти ворога. Вони бомбардували Тобрук, Бенґазі й Триполіс у Африці та Неаполь в Італії.

„ВОЮЮЧІ ФРАНЦУЗИ" ПОСУВАЮТЬСЯ ДАЛІ.

ЛОНДОН. — Відділи „воюючих французів" під командою ґенерала Леклєрка вдираються ще глибше в італійські позиції в південній Лібії, стараючися в цей спосіб взяти ворога в два огні. Страшні піскові бурі в Триполітанії здержують поважно військові операції.

ГУБЕРНАТОР ДАКАРУ ЗА ЗБЛИЖЕННЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ФРАКЦІЙ.

ДАКАР (Французька Західня Африка). — Пієр Буасон, генеральний губернатор Дакару, назвав зближення між ґенералом Де Ґолем і іншими французькими фракціями дуже побажаним. До Дакару прибув літаком ґенерал Жіро.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім, оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian	
Число з суботи (з англійською		Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Си ті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Therее months	$2.50

Гітлер — на Першому Місці

Читаючи наш часопис знаходимо багато матеріялу, присвяченого боротьбі з комунізмом. Та це цілковито не міняє і не може міняти нашого відношення до справи, що є тепер найважнішою і передовою. А нею є війна з Гітлером. Правда, що нам, американцям, може здаватись більш загрозливим ворогом Японія ніж Німеччина. І правда, що дуже можливо, що з Японією буде ще завзятіша боротьба ніж з Німеччиною. Та проте так, як справи тепер представляються, Обєднані Держави скеровують усі свої сили в першу чергу, щоб розторощити гітлеризм і знищити націзм, як теж ту юнкерську силу в Німеччині, що є постійною загрозою мира в Европі, а то й в світі.

Ось ті речі треба мати постійно на увазі. І в тому напрямі спрямовувати всім нам наші воєнні зусилля. А нам здається, що наше громадянство ось ці справи саме так розуміє і воєнним зусиллям з усієї сили помагає. Бо так є, що треба наразі знищити Гітлера, а потім братись за інші проблеми і перешкоди, що ставлять колоди справжньому замиренню і тому, щоб люди в світі могли зажити свобідно і без страху.

Остання промова Гітлера вказує, що він є вже зломаною людиною. Німецькому народови не заповів він з новим роком нічого доброго. Навіть не міг йому розповісти за ніякі перемоги, а тільки збув мовчанкою той гріб, в який кладуть тепер кожної днини тисячі німецьких вояків, що гинуть масами в Совєтах, чи на інших фронтах. Ось це є вістуном певної цілковитої невдачі Гітлера. Це заломання прийде можливо в самій Німеччині, а певно на фронті, коли німецькі сили будуть розгромлені в рішальнім бою. Цей момент надійде можливо навіть і в тому році. Та поки він не здійсниться, вся наша енергія мусить бути спрямована до цеї цілі.

Але так є, що в Америці ми думаємо про наші воєнні зусилля на фронті, а заразом вважаємо за відповідне думати і за мир та про ті речі, що стоять на перешкоді тому, щоб в світі настав порядок, оснований на демократичних засадах. Іншими словами: щоб у світі по війні запанувала демократія, та щоб зникли кріваві диктатури і насильства. А такі речі не можуть бути обговорені ясно, чесно й справедливо, коли не зачіпається комунізму. Тим більше, що комуністи, користаючи з надзвичайних воєнних обставин, дуже розпаношилися і намагаються здобувати тут в Америці щораз більші впливи, а в тому і в нашому українсько-американському громадянському і організаційному житті. Ось тому ми не можемо їх лишати в спокою. Знаємо ту язву добре. Тому мусимо з нею далі боротись як з ворогом справжньої демократії та цього нашого народнього життя, що не хоче мати з большевизмом нічого спільного.

МИР НА ЗЕМЛИ

Чимало священиків стверджує, що голосити високі засади Християнської науки в нинішних часах досить тяжко. Коли на всіх світових фронтах розпуталась війна, люди мордують людей, за вбивання не лише не карають, але нагороджують, коли поза фронтом провідники, мистці, науковці, закликають до ненависти — тяжко говорити про братерство серед людей, про покору, скромність, уступство, любов до ближнього, не кажучи вже про любов до ворога. Любов до ворога рівналасяб зраді. А всеж того-саме вчив і вчить нас Христос. На тій незмірній любові побудована ціла Його наука.

Таке навчання нині не дуже промовляє людям до серця. Вони питають себе, чи справді навчання Спасителя, що жив і помер на хресті майже дві тисячі літ тому, запанувало на світі? Хіба не маємо нині таких жахливих страхіть, про котрі не знає історія? Хіба теперішня війна і варварства звязані з нею не перекреслюють всього, що проповідував Спаситель? Чомуж отже Спаситель і Його Отець допускають до тої різні і до потоптання християнської моралі?

На такі запити духовники мають свої відповіди. Але ця справа це не лише справа духовників, а всіх людей. Бо заломання моралі і потоптання високих християнських кличів відбивається не лише на духовних особах і церковних організаціях, але також на усіх людях в одинаковій мірі. Тисячі, міліони жінок, дітей, старців, гинуть нині від куль, від голоду, від знущань ворогів людського роду. Питання суспільної моралі мусить на цілий зріст станути перед кожним чоловіком, зокрема в пору, коли святкуємо річницю уродин Божого Сина,, котрий прийшов на світ, щоб мир і любов принести людям і сам дав прекрасний доказ саможертви для добра людей.

Теперішні страхіття ми переживаємо не тому, що щось зле з наукою Христа. Ні тому, що Христос і Його Отець забули за людський рід, або безсильні зарадити лихови. Теперішні страхіття повстали з волі людей. А тої волі Творець не хоче людям відбирати.

Коли людині відобрати волю, вона перестане бути людиною. Вона стане мертвою матерією, або звіриною, котра в одинаковій мірі не відповідає за свої добрі вчинки, як і лихі. Людина без волі, це шрубка в величезній машині. Нею керують інші закони і коли щось трапиться таке, що вона злу роботу зробить, не вона тому винна. Також не їй належиться нагорода за те, коли з її роботи добро виходить. Знищивши волю людини Творець знищив би душу людини, знищив би свій найкращий твір.

Для душі потрібна воля. Всі деспоти на цім світі, що людям волю відбирають, нищать людську душу в самій основі. Бог дав ту волю людині; з проханням, не приказом, поступати чесно і морально, по тих законах, котрі Він установив. Якщоб Творець приказав нам поступати після Його засад, ми не малиб іншого вибору, лише дійсно так поступати. Його волі ніщо не всилі опертись. Але Господь, щоби залишити нам волю, потрібну для існування нашої душі, дав нам лише вказівки як поступати, залишаючи нам волю це приняти, або відкинути. За добровільне поступовання після Божих засад, Бог у найріжнороднійший спосіб нагороджає. За грішне поступовання — в найріжнороднійший спосіб карає. Але спинювати наших вчинків в самім зародку, добрі вони чи лихі — Господь не бажає.

Тому й сучасні страхіття це не діло Боже. Це діла людських рук. Ці страхіття повстали не тому, що може наука Христа недосконала, лише тому, що люди ту науку знехтували. Якщоб підчас замирення по останній світовій війні державні мужі, котрі тоді укладали *основи миру і нового ладу на* світі, булли мали в своїм серцю бодай дрібку тої любови до свого ближнього, не кажучи вже до ворога,, про котру навчав Спаситель, інакший був би мир, інакший був би лад на світі й нині ми не кервавились би знов у цій жахливій різанині. Але в серці сильних світу цього тої любови до ближнього не було. Кожний державний муж думав в глупо самолюбний спосіб та старався для свойого народу придбати якнайбільше злудних користей, забуваючи, що на дальшу мету ті дрібні користи обернуться у прокляття. Правдива сила і правдиві впливи можуть випливати виключно з морального джерела; з сили духа. Хіба довго втішались тими. користями ті держави, що були тоді в змозі тих користей для себе якнайбільше загарбати?

І знов повториться те саме, коли люди відкинуть науку Христа й засядуть до світового замирення зо скритою жадобою для своєї держави придбати якнайбільше зглядних користей. Хитріші, чи в дану пору фізично сильніші народи і їх державні мужі нахапаються тих користей і в тріюмфі повернуть перед свої маси. Покривджені народи затиснуть уста і зачнуть знов готовитись до кровавої розправи.

Нині часи грізні не лише тому, що на фронтах ллється кров, від бомб гинуть цивільні люди. Ще небезпечніші вони являються й тому, що на ідеольоґічнім полі появляється чимраз більше число лже-пророків, котрі голосять, що замирення світу може наступити не шляхом глибоких моральних засад, тих засад за котрі вмер Спаситель, тільки шляхом „економічної свободи", себто заспокоєння матеріяльних потреб чоловіка. Поставивши на першому місці матерію державні мужі світу мусітимуть робити черговий льоґічний крок і крутійством підступом чи розбоєм будуть старатись придбати якнайбільше ріжних матеріяльних користей для свойого народу. Цеж матеріялізм, виявлений в самолюбстві, і в потоптанні всіх вищих засад, засіяв перші зерна для теперішньої різанини.

Від чергової різанини не врятує нас ніщо, лише сила духа поставлена на глибоких засадах християнства. Від цеї різанини не врятують нас навіть ті фальшиві пацифістичні кличі, котрі відкидають Бога і Його науку. Пацифізм без релігійних основ промощує шлях для світових розбишак, притуплюючи увагу майбутньої жертви. Справедливий мир лежить у нашім серці. Коли ми його виборемо сами в собі, то зможемо без великих трудів його запровадити і в зверхньому світі. Колиж його не виборемо в наших серцях, то й у зверхньому світі його ніколи не побачимо. Залишиться лише одна безпощадна різня, в якій зо змінним щастям валятисьмуть закровавлені в поросі раз слабші, а раз ті, що вчора були сильними.

Чи Можна Бути Українцем і Комуністом?

Нині вирішується судьба українського народу на століття...

Цілий світ стоїть у вогні. Вирішуватися буде судьба народів на століття. І річ природна, що й українського народу. Ось тому на американців українського роду спадає обовязок в міру змоги помогти, щоб теж і справедлива справа українського народу в Европі, на сто відсотків згідна з америкаськими ідеалами, була вирішена справедливо, щоб український нарід став теж незалежним та господарем на рідній землі. Бо отсе український брат з Европи, нині під гітлерівським ярмом, кличе до нас, українських братів зза моря: „Поможіть вирватися з неволі!" Він тепер нас не прохає пару долярів на свої школи, на сироти чи на інвалідів, а прохає помогти йому вирватися на волю, позбутися раз назавжди усякого наїздника й усякого ярма, що дух випирає зі знеможеного вже тіла. А якжеж та наша поміч моглаб виглядати, колиб в однім чи другім комітеті американських українців засідав ворог справді вільного й незалежного життя українського народу на власній землі? Та саме таке між нами буває...

Кількасот-літна неволя українського народу під Московщиною, Польщею, Мадярщиною намножила багато ґорбатих душ поміж самими українцями, що їдуть проти інтересів і ідеалів свого власного народу. Подібні типи є і серед державних народів. Є вони серед норвежців, голяндців, бельґійців та навіть французів, але ніякий нарід не має їх тільки, що український. Це плоди довголітної неволі українського народу. Такими горбатими душами, хоч може і в добрій вірі, є ті, що є в московфільськім таборі, бо хоч українського походження, а почувають себе росіянами. Знову комуністи українського походження ані на одну йоту не ріжняться від московфілів, бо хотять зовсім того самого, це є поневолення українського народу Росією. А всеж таки старі москвофіли на ціле небо ліпші від комуністів українського походження. Остільки ліпші, що не баламутять українців уживанням назви „український", а просто кажуть: „ми росіяни" і це чесно. Подруге москвофіли таки мають ще серце для терпінь українського народу під комуністичною владою, а того вже не мають комуністи українського роду.

Річ природна, ми свідомі, що багато українців в Америці дало збаламутитися комуністичним вожакам, що поминчили в Росії окремі школи для баламучення темних українців і тому виконують свою роботу з такою зручністю, про яку демократичні країни й поняття не мають. Нині одначе це пора над цим застановлятися, хто дає себе затягнути в комуністичний табор в злій, а хто в добрій вірі. Нині пора це великая єсть... і немає часу застановлятися, хто працює на шкоду держави чи народу, злочинно, а хто з темноти та глупоти.

Що це є українці, що це український народ?

Питати хто є українці, це те саме, що питати хто є чехи, росіяни, французи чи поляки. Це те саме, що питати хто є американці. Кожда дитина знає що американці це є всі ті горожани тої країни, що зобовязані священою присягою, зложеною формально, чи актом свого тут уродження — до вірности американській Батьківщині, до служби їй аж до жертви життя, коли зайде того потреба, особливо, коли іде про оборону незалежности, волі та цілости американської землі. Видимим знаком американської нації є — її прапор, ця нетикальна святість для кожного американця, якій належиться пошана та салют. Для кожного американця є теж дорогою традиція американської батьківщини, а особливо дорогі ті історичні постатті, що своє життя клали за незалежність Америки.

А тепер спитаймо себе: Чи можнаб вважати за американця людину, що, наприклад плює на американський прапор, хочби та людина навіть уродилася в Америці та була американського роду? Чи можна вважати за американця такого виродка, що хотів би, щоб наприклад, Америка стратила незалежність, та стала кольонією якоїсь чужої держави, та ще може й від століть їй ворожої? Чи можнаб вважати за американця істоту, що зневажалаб память Вашинґтона та інших американських героїв, що боролись за незалежність тої країни, а зате добродіями Америки вважалам наїзників, що хотілиб поневолення американського свободолюбного народу? Чи можнаб вважати за американця таку істоту, що булаб байдужна на терпіння інших американців, зокрема тих,, що обороняють волю, честь, незалежність та американський життєвий шлях? І чи може хто сумніватись, яка булаб відповідь американського громадянства, колиб серед нього знайшлися такі виродки? Ніхто їх певно не вважав би за американців, але то ще замало. Нарід з власною державною владою має легку змогу боронитися ще краще проти таких „американців", хочби вони себе по тисяч разів американцями прозивали. Влада американського народу „таких американців" формально викидає зпоміж себе, коли вони стали горожанами через натуралізацію. А коли вони є з уродження американцями, то й на них вона має спосіб в часі війни, коли вирішується доля нації. Є на них суд, а потім кара...

А тепер перенесім це все на український нарід. Чи має що спільного з українством людина, що зневажає жовто-блакитний прапор українського народу? Що бажає і працює над тим, щоб український нарід ніколи не був незалежним, але все під чужою ворожою владою? Що хоче, щоб український нарід ніколи не був господарем на рідній землі, але щоб його багатою землею господарювали та наживалися чужинці? Що найкращих синів українського народу, його борців за незалежність — геть. Мазепу, Орлика, Петлюру та інших, що життя своє поклали за волю України, зневажають, а добродієм українського народу вважає наїзника Петра Великого та царів, що відбирали волю Україні? Що похваляє виголоджування міліонів українських селян тому, що вони боронили незалежности української батьківщини та рідного, українському духови — демократичного способу життя? Що похвалюють грубе насильство над українською автокефальною церквою, увязнення та заслання всіх єпископів, що трималися характерно своїх релігійних переконань, зі старенькім сивоволосим митрополитом Липківським у проводі? Що похваляють нищення культурного життя українського народу, увязнення, заслання, розстріл або приневолене самогубство українських поетів, писателів, вчених, яких поіменно вичислювати тут годі, бо число їх йде в сотки?

Все те, що роблять комуністи українського роду свідомо та з розмислом, переконує, що вони душею не є з українським народом. Тому для українців в Україні та поза Україною не може існувати якийсь сумнів, як відповісти на питання — чи комуністи українського походження є українцями? Сумніву немає ніякого. Діла їх давно вже викинули їх поза українську збірноту.

Американські українці є правно й природно американцями. Але серце їх також дрижить і за ту Україну, де вони самі родились, чи з якої похо-

(Докінчення на стороні 3-тій)

ІВАН ФРАНКО

Основи Суспільности

Повість

22)

„Отак повзе та надвигається, що кому суджено!" — шептав він, тремтячи всім тілом, обнятий якоюсь спертою атмосферою мрій та привидів, з котрої силувався отрястися та прокинутись, але не міг.

Нараз стрепенувся. Тут же над його вухом роздався дзвінкий, різкий дівочий голос, пронеслися слова:

— Чого єгомость від мене хочуть?

Це була Маланка. Бистро підійшовши до затопленого в мріях о. Нестора, вона стала прямо перед ним, висока, струнка, в верхній половині облита ясним сонцем, а ногами потопаючи в тіні. Лице її, червоне як калина, горіло здоровим румянцем, чорні очи палали якимось палким вогнем, а рожеві губи, розняті при виголошуванню тих слів, просвічували до сонця, мов рубіни, коли о. Нестор, підвівши голову, поглянув на неї знизу вгору. Гарна була в отій білій сорочці, вишиваній на рукавах та на комірі, з отим червоним дешевеньким намистом на шиї, з отими важкими темнокаштановими косами, покладеними вінком довкола тімя. Якоюсь свіжістю, здоровою та молодою силою пашіла вся її постать. О. Нестор мовчки дивився на неї, якусь хвилю не можучи отямитись, що йому з нею говорити й від чого починати.

— А... а... то ти, Маланко? Ото, яка ти виросла... висока та гарна. Давненько я бачив тебе...

Маланка підійшла ближче й поцілувала о. Нестора в руку.

— Тато казали мені, що єгомость мають мені щось сказати? — промовила вона так само дзвінко і швидко й немов крехіточку сердито, як і попереду.

— Еге, так! Маю, маю... Але деж твій тато? Де він подівся?

— Я дала їм трохи пообідати, — мовила Маланка. — Бо там у вас між великими панами про нього бідного ніхто не дбає, чи їв, чи ні.

— Ну, Маланко, цього не можна казати. Твій тато ніколи мені не жалувався на те, щоб йому замало їсти давали.

— Чого ще єгомость захотіли! Щоб мій тато та жалувався! Аджеж він швидше з голоду згине, ніж би мав словом пожалуватися. Але його треба знати! Я знаю, що він голоден, по нім бачу, а проте ледве присилувала його, щоб дещо перекусив. Але говоріть, єгомость, чого вам треба від мене! Швидко мої господарі з церкви поприходять, то я не буду мати коли з вами балакати.

— Та то... я не від себе... то властиво, — почав о. Нестор, видно неприготований на таке пряме й різке питання.

— Щось вам, певне, тато говорили на мене! — перервала йому Маланка.

— Твій тато! На тебе! Маланко, бійся Бога! Що ти говориш? Хіба ти не знаєш, що твій тато мало не молиться до тебе, так тебе любить?

— Е, любить, любить, — з нехіттю промовила дівчина, — а проте мучить мене своїми підозрінями та науками. Спокою мені не дає з тим вашим паничем. Раз щось я отак припадково сказала йому, що панич лазить за мною та навприкрується мені, це ще на весні було, і відтоді тато, коли тільки здибляться зо мною, все тільки про панича мене розпитують, так немов би силоміць хотіли мене попхнути йому на шию.

— Бійся Бога, Маланко! Як можеш ти таке говорити? — з переляком скрикнув о. Нестор.

Я вже колись то сказала їм: „Таточку, як забагато соли в борщ кидати, то пересолиться не мучте ви мене з тим паничем, бо, бігме, більше вам ані словечка нічого не скажу".

— Отож то бачиш, дитино моя, — сказав лагідно о. Нестор. — Це власне стривожило твого тата. Він так тебе любить, так тобі бажає добра, так турбується та вбивається, *щоб ти була щаслива*. А коли ти йому таке сказала, то що він мусів подумати собі про тебе? Мусів подумати: ов, тут щось погано, коли моя Маланка не хоче мені нічого сказати!

— Але щож я маю йому сказати, коли панич давно про мене й гадки не має й не дивиться в той бік, де я є?

— Що? Гадки не має? Не дивиться? — аж скрикнув о. Нестор, а в його зачудованню чути було і примішку нетаєної радости. — А не брешеш ти, Маланко?

— Ні, єгомость, не брешу! Чого маю брехати? — щиро відмовила Маланка, дивлячись о. Несторови прямо в очи.

— Як так, то... Ну, але чомуж ти це не сказала татови, щоб він так не гризся?

— Як не сказала? Сто раз, не раз казала: „Таточку, та буде вже вам з тим паничем! Зачіпав мене, а тепер, коли я йому раз-другий відповіла, дав мені спокій". Коли бо мої тато такі, прости Господи гріха, як той кліщ. Як уїється в одно місце, то вже там довбає й шемряє, доки його силою не візьмеш. Усе собі мусять щось таке знайти, щоб мали чим гризтися. І щож я тому винна? Що на те пораджу? Така вже їх натура.

— Ну, та коли ти правду мовиш, коли панич справді тепер тобі не докучає...

— Але божуся вам, єгомость, що не докучає! — скрикнула Маланка, вся спалахнувши, мов найчервоніша рожа.

— Ну, то слава Тобі Господи! То й добре. Я вже заспокою твого тата.

— Зробіть це, єгомостику, зробіть! Нехай він не турбується мною. Я вже не дитина, одурити себе не дам, а куди мене моє серце тягне, туди піду, хоч би там не знати що! — додала рішучо і, ще раз поцілувавши його в руку, бігцем скочила до хати. — Ось уже мої господарі їдуть! — додала, біжучи. — Бувайте здорові, єгомость!

Ще тільки мигнула на перелазі її червона спідниця та вишитий рукав — і вона щезла, а тільки дзвінкий, сріблистий сміх залунав на ввесь садок, сміх такий голосний, аж наче спазматичний, що о. Нестор аж стрепенувся та озирнувся довкола. Той Маланчин сміх дуже щось йому не подобався.

— Чи це вона з мене сміється? Глузує, що одурила старого? — проворкотів він. — Ей, небого? Щоб тільки ти сама себе не одурила!

І він, невдоволений кінцем своєї розмови, піднявся з місця, щоб іти геть з цього садка, не дожидаючись повороту Деменюка, та вже побачив його коваль Гердер, що разом із жінкою й сином власне вертали з церкви. Коваль зузрів його ще від брами тим всевидющим господарським оком, котре відразу пізнає, де котрий камінчик, де котре полінце не так лежить, як уперед лежало. Хвилю він не то що не міг пізнати о. Нестора, а не хотів вірити, щоб це був він. Перша жінка промовила до нього напошепки:

— Йой, чоловіче! А це що таке? Чогось старий єгомость у нас у саду сидить!

(Дальше буде).

Спомин Українського Залізничника

(З канадійського часопису „Новий Шлях".

В українській пресі багато писалось про минулі часи, про українське військо, про його військові подвиги в минулій війні. Зате дуже мало писалось або й зовсім нічого не писалось про наших залізничників. Чи так-мало живе нас в Канаді та Зл. Державах, що ніхто не напише до преси?

Багато українських залізничників (із зах. земель України) виїхало в чужину шукати куня хліба, бо вороги запанувавши над нашим краєм відобрали від нас все, що ми мали, а головне — нашу роботу, яку ми виконували за української влади й передше.

До 1916 року залізничники почали ділитись на дві ґрупи, а це польську та українську. Було так, що де були пять поляків і два українці, або шість поляків і один українець, то них сімох людей ми називали „партією" одного потягу. Завжди було дуже тажко українцеві-залізничникові між поляками. Ці останні за всякий недогляд і випадок звичайно винували українця, щоб усунути його споміж себе.

Війна затягалась і залізниці потребували більше людей до роботи. Українці дістали більшу можність вступати до залізниці. Так 1917 року у Станиславівській дирекції залізниць були дві тисячі залізничників, а це 1,300 поляків і німців, а 700 українців. Польська ґрупа старалась, щоб у їхніх „партіях" були самі поляки. Українці також хотіли бути відділені від поляків. Унаслідок цього часто було так, що як їхав потяг зо Станиславова до Стрия, Львова, Черновець, Чорткова або Делятина, то в ньому була або виключно польська або українська кондукторська партія.

Прийшов 1918 рік і наші українські залізничники мали велике зібрання при замкнених дверях. Наш голова сказав, що Австрія вже довго не втримається, тому кожний з нас заздалегідь має знати, що та як робити, як вона завалиться. Вже при кінці липня ми знали, що Австрія розпадеться. І кожний залізничник українець чекав тієї радісної хвилі. Бо мала воскреснути українська держава.

Проминув серпень і вересень. Ми нетерпеливились. Кожний день, кожна година була довга, а в жовтні ми вже кожну мінуту рахували. Кожний з нас вже мав приділ праці вразі перевороту.

31. жовтня вранці наш потяг виїхав зо Станиславова до Черновець. Приїхали туди надвечір і дістали шість годин відпочинку. Кожний заснув твердим сном. Коло девятої години ввечорі будять нас і кажуть, що Австрія вже пропала та що вже „є Україна". Ми негайно зірвали австрійські відзнаки зо своїх урядових шапок і на їх місце чіпляли жовто-блакитні відзнаки. Ми бачили, що те саме робили вояки-українці, як ми прийшли на залізничий двірець. Чернівці в тій годині вже були в українських руках. На двірці, на пошті й коло всіх головних урядових будинків стояли українські військові стійки.

Майже всі польські залізничники відмовились виконутати службу на залізницях під українською владою. Цим вони трохи припинили залізничний рух, але всеж кілька потягів відїхали з Українськими Січовими Стрільцями, що спішили до Львова. 1. листопаду в 2 годині над ранком ми виїхали з двома потягами з Черновець без сиґналів, бо поляки попсували всі апарати і телефони. Не знаю, чи матиму коли ще таку радість, як мав тоді, як ми 1. листопаду 1918 року везли наших Січових Стрільців до Львова! Весь потяг був удекорований жовто-блакитними прапорами й китицями цвітів і зеленим віттям. На чолі льокомотиви був великий напис: „На Львів ідем!"

Приїхали в Коломию. Там повно війська. Двірцевий урядник сказав нам пустити наперед одну льокомтину, а доперва за нею транспорти з військом, тому, що немає ще получення між Коломиєю та Станиславовом, бо поляки-залізничники попсули всі телефонічні апарати й получення. Ми поступили по його інструкції. По дорозі стрічали ми опущені двірці (там ще вчера урядували поляки). Декотрі двірці були в повному порядку та вдекоровані жовто-блакитними стягами. Там урядовці були українці. Щасливо заїхали ми до Станиславова. А там на двірці повнісько людей. Поприносили всяких харчів для наших Стрільців.

1. листопада ввечорі ми виїхали з транспортами до Львова. Їхалось вже скорше й безпечніше, бо всюди на двірцях були сиґналові світла, а залізничні мости були під строгою сторожжю наших селян.

Двірець у Галичі представляв собою прегарне видовище. Урядник двірця, українець, удекорував весь двірець прапорами, зеленню. Видніли ріжні написи-привітання українського Стрілецтва. Один великий напис: „Славний Галич вітає славних Січових Стрільців!" Цеж вперше наше стрілецтво їхало через старинну українську галицьку столицю на оборону нашого Львова... На малих залізничних двірцях в дорозі до Львова роїлось від наших селян, що принесли ріжні харчі, щоб обдарувати наших Стрільців. А ці Стрільці справді хлопці, як соколи. Від Черновець аж під Львів вони весь час співали; кожний веселий і жвавий.

3-го листопаду ми вернулись із нашим поїздом ізпід Львова, оставивши наших бійців здобувати Львів.

Листопад і грудень були дуже тяжкі місяці для наших залізничників. Із ріжних фронтів вертались ріжні вояки домів. Треба було їх перевозити залізницями. А залізничників було мало. Нормальний рух трудно було наладнати.

Весь тягар відповідальності за залізничний рух у Станиславові спадав на нового головного директора - українця Мирона Лисого і директора варстатів льокомотив Евгена Дутку. Ті два чоловіки при помочі наших залізничників утримували весь залізничний рух.

В тому часі верталось багато наших полонених з Італії через Мадярщину. Кожний такий поворотець переходив через строгу мадярську ревізію на кордоні. Від нього відбирали всьо, навіть одіння й черевики, хоч було вже зимно. На нашому боці українська команда давала цим нещасним поворотцям одіння, а залізничники мали дбати, щоб вози, в які тих поворотців заладовувано, булі добре огріті.

У тім часі через Гусятин і Чортків вертались із великої України мадярські війська. Вони йшли в повному лаштунку та з майном, награбленим в Україні. Тяжко було роззброювати тих мадярів, бо вони йшли цілими полками, а українського війська тоді ще було дуже мало. Вкінці зорґанізувалось та узброїлось наше селянство і роззброювало тих мадярів коло Гусятина, Чорткова, Станиславова і Стрия. І так мадяри переходили кордон із Галичини в Мадярщину з порожними руками.

Коло 20. грудня прийшло більше залізничників у Галичину з Великої України. Залізничний рух став нормальний, хоч наші льокомотиви стали переоблювати до палива дровами, тому, що не ставало вугілля. На весні 1919 року вже стало лекше, бо наші льокомотиви могли вже їздити ропою, яку ми брали в Надвірній.

Та оце поляки дістали Галерову армію зза кордону й почали наступати на нашу невеличку військову силу. Польське військо скоро рушило вперед, вже було в Ходорові. Тимчасом румуни в порозумінні з поляками старались перервати нашу залізничу дорогу, єдину між Станиславовом і Чортковом. Тяжка й поспішна була наша евакуація зо Станиславова. Поляки були вже в Галичі, а цивільне польське населення в Станиславові почало розрухи. Як наші останні потяги виїхали зо Станиславова до Чорткова, то вже поляки стріляли до машиністів і старались не допустити, щоб ми вивезли майно Дирекції залізниць. Одну машину поляки ушкодили. Друга дісталась до Хриплина. Там ми забрали стаційну касу з ґрішми й телефони. І так забирали ми майно по дорозі (Тисьмениця, Палагичі і ін.) й доїхали до Нижнева над Дністром. Там поляки розібрали рейки й наш машиніст мусів припинити потяг. Нас обскочила яка сотня польських „антків". Все від нас забрали й відставили нас до Станиславова, де тримали в тюрмі пять днів. Потім звільнили нас, але ми мусіли голоситись у станиці польської поліції спершу що другий день, а потім раз на тиждень. У жовтні життя наших залізничників без праці було незвичайно тяжке. Кожний випродував, що мав, щоб жити. Кожний чекав на краще, на зміну. Але вона не прийшла. Пізніше поляки декого зо старших наших залізничників покликали до служби (так зв. декретових), а молодших зовсім не приймали. Потім і старших почали звільняти зо служби й давати маленьку пенсію, щоб зробити місце для своїх польських новоспечених залізничників. Навіть звичайних залізнодорожних робітників-українців рідко приймали поляки до роботи.

Неоставалось нічого для багатьох наших залізничників і залізнорожних робітників як виїзджати в чужину, за море, на заробітки. І багато їх опинилось у Канаді, Зл. Державах, Бразилії та Арґентині.

М. Борискевич,
(Кіркленд Лейк, Оонт.)

Чи Можна Бути Українцем і Комуністом?

(Докінчення зо сторони 2-гої)

дять їхні родичі. Чи можуть вони проте вважати комуністів чесними членами американсько - української збірноти? Ні, сто разів ні!

А наша приналежність до американського громадянства не накладає на нас обовязку брататися з комуністами. Для комуністів цілого світа, отже й американських, прапором є червоний прапор з серпом та молотом. Їх столицею є Москва, а не ніяка інша. Тому і не диво, що представники американського уряду, між ними найбільше компетентний в тій справі ґенеральний прокуратор Бидл, якого обовязком є берегти внутрішної безпеки Америки та поборювати всякі підривні та небезпечні для держави елементи, виразно означив комуністів усякого походження як для американської держави небезпечний елемент. Чи серед того американцям українського роду є по дорозі з небезпечніими для Америки елементами? Хіба на те, щоб колись напитати собі біди...

Були колись й між українцями люди, що думали, що комунізм дасться погодити з українством; були визначні одиниці були й цілі партії. Таке думав Юрко Коцюбинський, нещасливий син великого українського писателя. Таке гадав Микола Скрипник, один з найстарших большевиків, приятель Леніна. Він теж з вибухом революції поставився проти рідного уряду і був за влученням України в Радянський Союз, себто за федерацію з Росією. Таке саме думав найбільший український писатель Микола Хвильовий, сам пролетар та комуніст. А таких як вони, тисячі Та де вони нині, який їх кінець? Всі вони покінчили під стенкою, розстрілені, або приневолені до самогубства.

В перших роках російської революції була ціла партія на Україні — Українська Комуністична Партія (УКП-істи), потім повстала також ґрупа українців в лоні Комуністичної Партії України з Шумським на чолі (Шумскісти), потім повстав на Західній Україні серед українців Селянсько-Робітничий Союз (Сельроб). Всіх їх російські комуністи зліквідували, а майже всі їх провідники марно згинули, хиба що мали то щастя як західно-українські Сельробісти жити поза скомунізованої Україною.

Тепер істнує поміж українцями тільки одна тверда правда, поперта недавною двацятьлітньою історією і найновішою практикою півторарічної окупації Західньої України червоними,, **що українець не може бути комуністом — бо комунізм та українство це вогонь та вода.**

ПАНІ РУЗВЕЛТ У РОЗМОВІ З СЕНАТОРОМ НОРИСОМ.—Як відомо старенький сенатор, Джордж В. Норис з Небраски, вже більше не поверне до сенату, в якому перебував десятки років. На прощальнім обіді, влаштованім в честь сенатора в Ню Йорку, вручено йому його статую, яку бачимо на образку, а яку вирізьбив Джо Дейвидсон. З сенатором, як бачимо, дружньо розмовляє пані Елеанор Рузвелт, дружина президента.

Різдвяні Вірування і Звичаї

Різдво це сьогодня найбільше християнське свято. Деякі народи святкують його краще чим свято Воскресення. Та в перших віках християнства не святковано Божого Різдва окремим святом, з тої простої причини, що первісні християни не знали дня народин Ісуса Христа. Щойно в 355-му році римський папа Ліборій дав почин до святкування Народин Спасителя Світа. День 25. грудня признано днем Народин. З часом скромне свято перемінилося в величавий празник, довкола котрого зріс ряд народніх леґенд, вірувань та звичаїв.

*

Ніч перед Божим Різдвом, це ніч повна чарів і див. И цю ніч вода в джерелах і озерах перемінюється в мід або вино, а деколи й в плинне золото (ірляндське повіря).

Бретонська леґенда згадує, що в ніч Різдва розцвитає цвіт попороти (подібно як в нас в ніч Івана Купала).

Чехи й лужичани вірять, що під снігом розцвитають прегарні цвіти, птахи співають людським голосом, а затоплені дзвони плачуть на дні замерзлих озер.

В Еспанії, в ніч Різдва, діти кладуть свої черевики на бальконі, в святій вірі, що ніччу улицями переїде трьох королів і наповнить їх солодощами та дарунками. Тому ранком першого дня свят еспанські бальконі переповнені ляльками, деревляними кониками, оловяними жовнірами та другими забавками.

В Сербії невинні дівчата ходять по воду до озера, бо вірять, що в день святої вечері ангели літають над озерами і благословлять їх. Ту воду пють серби при святій вечері.

В Бретонії селяни вірять, що в ніч Різдва звірята дістають людську мову й хвалять Ісуса Христа.

*

Не всі народи їдять пісну святу вечеру. Цей звичай принявся головно в словян. На Заході, в Франції та Анґлії, головна страва на святій вечері це мясо, а передовсім традиційний індик. В Франції звичай велить подати ще кишку з крови й солонинки.

Француз святкує в каварнях, ресторанах, на вулиці, він не зносить самоти. В Анґлії святкують дома, в тіснім родиннім кружку.

В Німеччині, після вечері, молоді й старші гуляють довкола ялинки. Кожну жінку, котра найдеться під галуззям ялинки, мужчина має право поцілувати. Такий є прастарий звичай.

В Італії, в навечеря свят, таємнича Бефана (наш св. Миколай) роздає чемним дітям дарунки. В руках держить вона мітлу, на памятку, що свого часу, коли трьох мудреців просило її йти з ними до Вифлеєму, вона відмовилась, бо не замела була ще своєї хати.

В день святого вечера жаден корабель в Фінляндії не кине пристані. Всі моряки святкують дома. Ранком першого дня свят запалюють фінляндці свічки в своїх вікнах та рисують знак хреста на дверях.

В Лапонії, один з поважніших мешканців оселі, зодягнений в рибальські сіти відвідує помешкання й глядить чи всі святкують, як слід, чемним дітям дає дарунки.

В Румунії господині печуть колач, котрого форма зображує Боже Дитя в пеленках. В середині колач наповняють медом та горіхами. В день Різдва румуни кроплять двері своїх домів свяченою водою. До цеї церемонії просять священика, котрого відтак щедро гостять.

В Чехах діти кладуть на поріг тарілки, щоб св. Миколай, коли зійде по золотім шнурі з неба, наповнив їх дарунками.

Різдво для шведів, це час загальної згоди. Підчас святої вечері, шведи здіймають своє взуття, котре кладуть разом, як символ згоди. Цього дня, навіть парляментарні посли, з противних, поборюючих себе взаїмно партій, в примирній згоді святкують разом.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

За надіслані привіти з нагоди Різдва Христового — щире Спасибіг.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БАЛТІМОР, МД. — Місячні збори Бр. Пресв. Тройці, від. 320, відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, 3101 О'Донел ул. Просимо членів прийти на збори і вислухати справоздання за минулий рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки, щоби не переносити в книжках з року на рік. — П. Мармаш, предс.; М. Криз, кас.; Г. Шулька, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 133, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори будуть відбуватися в Ukrainian Center, 180 William St. Просимо членів прийти на перші збори цего року в суботу, 9. січня, в год. 8. ввечір. — За уряд: Н. Бруньқа, предс.; В. Косців, кас.; Д. Карач, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 2. пополудні, в У. Г. Клюбі, 608 Вест Лаккавана Еве. Приявність усіх членів є обовязкова. Буд звіт уряду і контролі за 1942 рік та вибір уряду на рік 1943. — За уряд: О. Запоточний, С. Говка, Р. Рубльовський.

ҐРЕЙ МЕДОВС, Н. ДЖ. — Тов. Любові, від. 143, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 1. пополудні, в українській галі коло церкви. Просимо всіх членів і членниць, старших і молодших, прийти на збори, бо є важні справи. Буде справоздання уряду, контр. комісії і догл. хорих. — За уряд: А. Левенюк, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Збори Тов. Укр. Січ, від. 182, відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 3. пополудні, в парохіяльний галі, 45147 Гоуп Еве., Пасайк, Н. Дж. На порядку нарад є товариські справи до полагодження. Тому обовязком кожного члена є прийти на збори. Довгуючі члени повинні вирівнати свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — О. Боднарчук, предс.; Г. Яськів, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Уряд Бр. Соп. св. Духа, від. , повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться 10. січня, в гали де звичайно. Контрольна комісія здасть звіт з цілого року. Маємо вибрати новий уряд на 1943 рік і полагодити инші важні справи. Всі члени повинні прийти на збори точно в 3. годині пополудні. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Н. Бро?неський, предс.; А. Лебішак, кас.; Д. Яворський, секр.

ҐЛЕСТОНБУРИ, КОНН. — Річні збори Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 138, відбудуться в неділю, 10. січня, в церковній гали при Ґров ул., точно в годині 2. пополудні. На порядку деннім буде справоздання урядників за минулий рік і вибір уряду на біжучий рік. Просимо членів, що закупили воєнні бонди, бути приготованими подати це до відома секретаря за яку суму. Просимо місцевих і позамісцевих членів прийти на час, щоб не протягати зборів до пізна й оминути всякі оправдання і карі. — За уряд: Михайло Коґут, предс.; Денис Качмарик, кас.; Семен Кунікевич, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Річні збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 1. пополудні, в домі Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контролі і вибір уряду на цей рік. На цих зборах буде приявний орґанізатор п. Маланчук. — За уряд: Петро Мельник, предс.; Іван Потучко, кас.; Михайло Паранич, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 1:30 пополудні, в українській правосл. галі на Нюпорт Еве. Просимо всіх членів прийти і заплатити свої місячні вкладки. На річних зборах вибрано той самий уряд. Місячні збори будуть усе відбуватися в другу неділю в місяци. — За Уряд: В. Шишка, предс.; А. Бодник, кас.; Л. Демчук, секр.

ҐВАЙТСТОН, Н. Й. — Тов. Просвіта, від. 129, повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 9. січня, в 8. год. ввечір, під ч. 146-22 — 22 Еве. Обовязком є всіх членів явитись на ці збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Не явившийся член буде караний згідно зо статутом. — М. Баран, предс.; С. Кузьма, кас.; М. Дзярський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, відбудуться в суботу, 9. січня, в галі укр. прав. громади, 675 Савт 19. вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори. Рівнож пригадую членам, що мають звичай зволікати з влаченням вкладок по кілька місяців, хай будуть такі добрі платити свою вкладку кожного місяця на зборах, бо в противнім разі будуть суспендовані. Хто з членів не може прийти на збори з важної причини, то прошу принести свою вкладку до секретаря. — Т. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр., 20 Wills Pl., Irvington, N. J.

ЧЕСТЕР, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 352, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що збори не відбулися 13. грудня, і 25. грудня. Тому ще раз скликується збори 10 січня, в годині 2. пополудні, в гали Ukrainian Catholic American Citizens Society, Second & Thurlow St. Просимо членів прийти і вислухати справоздань за рік 1942. та вибрати собі новий уряд на рік 1943. Котрий член не прийде на ці збори заплатить кару 1 дол. а урядник 2 дол. — За уряд Р. Бандровський, предс.; М. Окуньський, кас.; М. Гавриляк, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. Укр. Клюбу Поступового, від. 70, відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі при Фліт ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на час і вислухати звіту уряду і контрольної комісії за 1942 рік. Буде вибір нового уряду на 1943 рік. На тих зборах рішиться, коли мають відбуватися місячні збори, щоби для кожного члена були вигідно приходити часто на збори. Крім цього є багато важних справ до полагодження. Члени, котрі закупили воєнні бонди, хай зголосять секретареви, на яку суму вже закупили, не робить ріжниці, де вони закупили. — За уряд: М. Сиадик, предс.; М. Самоїл, кас.; В. Кушнір, фін. секр.

ГАМТРАМК, МІШ. — Отсим повідомляємо членів Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, що збори відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 1:30 пополудні, в Українській Хаті, 2240 Ґрейлінґ ул. Буде справоздання касове за останній рік, а також буде перебрання уряду новими урядниками: Микола Машталяр, предс.; Микола Гарин, заст.; Волод. Крушельницький, фін. секр.; Іван Гайдук, заст.; Василь Бодруґ, рек. секр.; Микола Лозавчук, застц.; Йосиф Морозовський, кас.; Максим Чубка, заст.; контрольори: Андрій Патра, Василь Негрич і Петро Сенько; доглядачі хорих: Єлисавета Негрич, Розалія Скульська, Марія Тиро, Михайло Савчук; Адреса нового секретаря: Волод. Крушельницький, 3201 Hanley, Hamtramck. — За уряд: Василь Холевка, предс.; Іван Заблоцький, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Тов. Любов, від. 45, відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 2. пополудні, в домі Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо членів, щоб не робили жартів з ухвал річних зборів. На зборах буде приявний орґанізатор п. Маланчук. Просимо привести нових членів, або повідомити уряд, то справу полагодиться в його домі. — За уряд: Михайло Дубас, предс.; Антін Гарасим, кас.; Теодор Малик, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до загального відома всім своїм членам, що на річних зборах 27. грудня, по звітах уряду та по полагодженню деяких справ, вибрано такий уряд на рік 1943: Іван Форись, предс.; С. Чорний, заст.; Петро Кізел, секр.; І. Дубрівський, помічник; Ілля Андрусевич, кас.; В. Лишак, Вол. Дідик і Петро Данчишин, контр. комісія; Бартоломей Шкільник, засід. порядку; Андрій Маланяк і Григорій Михалишин, хоронжі. Збори будуть відбуватися в другу неділю по першім, в У. Н. Домі, 4655 Мартін ул. Перші збори відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 1. пополудні. На ці збори просимо усіх численно прийти. Ті члени, котрі платять річно або піврічно, або котрі хотілиб в тім році заплатити наперед, будуть ласка заплатити найдалі до 25. січня. Просимо тих членів, котрі ще до цего часу не заестрували числа своїх Бондів, будьте такі добрі і подайте при найблизчій нагоді. Вимагає того наша загальна справа. Будьте патріотами. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

Проф. Микола Чубатий.

Духове Життя Українського Народу по Першій Світовій Війні

(Картини нової історії українського народу).

20)

11. Українська наука — продовження.

Тепер стане ясним, яке було відношення західних українців до варшавського інституту та які мусіли бути напрямні його наукової праці. Західно-українські вчені відносилися до варшавського наукового інституту з упередженням, якщо навіть не з тихим бойкотом, особливо в перших роках його іствування. Ніякий вчений західно-українського походження не містив своїх праць у виданнях інституту; назагал працювали там тільки придніпрянці як Лотоцький, Біднов, Садовський, Зайцев, останніми роками також Яковлів та Дм. Дорошенко. Головним менаджером того інституту був все добре виджений в польських урядових сферах польонофіл, професор варшавського університету Смаль-Стоцький молодший, син знаного україніста з Буковини, а потім з Праги. В останніх роках, особливо завдяки директорови інституту пок. Лотоцькому, що держався супроти польського уряду дуже гідно, наступило деяке наближення західно-українського наукового світа до інституту, а радше його толерування.

Річ природна, що наукові праці інституту не могли порушувати протипольської тематики, тільки протимосковську; загально антибольшевицькі та протимосковські настрої на Західній Україні в останніх літах перед теперішною війною теж сприяли наближенні західних українців до інституту.

Всеж таки слід безсторонно признати, що інститут робив корисну наукову працю у всеукраїнському розумінню. Він видав кільканацять томів поважних наукових праць з обсягу українсько - московських відносин церковних справ та економії України. Останнім великим ділом інституту було 15-томове видання творів Тараса Шевченка з критичним коментарем, опертим на найновіших дослідах шевченкознавства.

Куди поважнішим українським науковим осередком поза рідною землею стала **Чехословаччина,** завдяки культурному підходови до ролі Чехії її першого президента, вченого Томи Масарика. Перший президент Чехословацької Републики мав амбіцію зробити з Праги славянські Атени, тому теж підпирав науковців емігрантів українців та росіян щедрими жертвами з особистих фондів та з державних. Пристановищем для української науки стали українські високі школи в Чехії, про що ще буде мова. Слиbе кожна високошкільна установа стала видавати своє наукове видавництво, як Праці Українського Вільного Університету в Празі, Праці Подебрадської Академії, Інституту Громадознавства то що. Сприяв науковим українським видавництвам Український Видавничий Фонд в Празі, науковців гуртувало і до нині гуртує Українське Історично - Фільольогічне Товариство в Празі. В Чехословаччині працювали науково з успіхом такі вчені як проф. Степан Смаль - Стоцький, Василь Сімович, Вадим Щербаківський, Ол. Колесса, Ст. Дністрянський, Ол. Шелухин та багато інших. Український науковий празький центр мав ті заслуги перед українською наукою, що підховав цілу низку молодих емігрантів зі Східної та Західної України, що має перворядне значіння для майбутности української науки.

Українська еміграція в **Німеччині** створила собі теж 1926 р. науковий осередок під назвою Український Науковий Інститут в Берліні; оснувало його „Українське Товариство Допомоги Емігрантам" гетьманського напрямку. Товариством опікувалась кураторія, зложена з українців та німців, приятелів української культури. Директорами інституту були спершу Дм. Дорошенко, пізніше д-р Мірчук та д-р З. Кузеля. Інститут працював головно над історією України, етнографією та українською фільософією. Побіч згаданих вибився між співробітниками інституту молодий історик України Борис Крупницький. Інститут видавав свої „Праці" та „Записки".

У **Франції** уенерівський центр покликав до життя Українську Бібліотеку ім. С. Петлюри, яка розвинулася чи не у найкращу бібліотеку українознавства за кордонами України. На паризькім науковім ґрунті розвинув доволі рухливу діяльність Ілля Борщак, історик гетьм. Мазепи та дослідник французько - українських та українсько-англійських взаємин у минулому.

Оце короткий перегляд найважніших наукових осередків на українській землі та поза її межами. Не торкнули ми досі наукової діяльности на українських університетах та високих школах університетського типу, ні торкнули ми теж наукових видавництв при університетах, тому, що це буде обговорене разом при українськім високім шкільництві за останніх 25 літ.

(Дальше буде).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЙОНГСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі 525 В. Райен Еве. Просимо всіх членів явитися на ті збори, бо є важні справи до вирішення, а найважніша будова свої захисту на Савт Сайд. Кожний член має в тій справі забрати голос. На річних зборах вибрано той самий уряд на 1943 рік. — За уряд: Іван Бріяц, предс.; М. Мушинський, кас.; Іван Павловський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори і вирівнати свої вкладки, бо фін. секр. не може їхати до кожного зосібна. Коли маєте знайомих, то повідоміть фін. секретаря, а він запише до Тов. Сокіл. Уряд на 1943 рік вибрано такий: Семен Полстолюк, предс.; Григорій Кісіль, фін. сек.; Тимко Кальмук, рек. секр.; контр. комісія: Григорій Стефанюк і Михайло Савчак; надз. хорих і листоноші: Ст. Пелех, Данило Швець, Михайло Більо, Іван Паплик, Тимко Кальмук; делегати до Злуч. Орг.: Григорій Кісіль, Григорій Стефанюк; Т. Садовський, Н. Голдер, прапорщики. — Т. Кальмук, рек. секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зап. Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори, які мали відбутися 2. січня, з важних причин не відбулися, а відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 2. пополудні, в салі У. Н. Дому. Просимо всіх членів прийти на ці збори, вислухати справоздання урядників і вибрати новий уряд на 1943 рік. — За уряд: П. Сташко, предс.; І. Пілат, кас.; С. Могила, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє свої членкці, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в гали церковній, в годині 2. точно. Просимо членкць явитися на означений час, бо будебо мати важні справи до вирішення. Контр. комісія буде здавати звіт за рік з приходів і розходів. На річних зборах вибрано такий уряд на 1943 рік: Катерина Олексин, предс.; Марія Місюра, заст.; Марія Ходак, секр.; Параня Росоловська, заст.; Анастазія Грицак, кас.; Анна Хмиляк, заст.; контр. комісія: Софія Гунька, Христина Білецька, Анастазія Озарів; до прапора: Анна Максимців; Евдокія Геруля, заст.; до амер. прапора Анна Стрілець; Марія Попович, заст.; до світла: Марія Крик, Текля Петришин, Анна Скробач; господиня в галі Ксеня Ляльк; надзиратлі хорих: Анна Воляк, Анастазія Восціховська, Тацiяна Базів; на вест: Марія Дорофей, Анастазія Петрів. — За уряд: К. Олексин, предс.; А. Грицак, кас.; М. Ходак, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Стефана від. 221, повідомляє своїх членів і членкць, що річні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в 12. год. вполудне, в салі церковній при Оклей і Райс ул. Просимо всіх членів і членкць явитися на збори в означеному часі, бо є важні справи до обговорення і вирішення. Буде звіт урядників і вибір нових урядників на 1943 рік. Ф. Васильовський, предс.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 10. січня, в галі церковній, в год. 1:30 пополудні. Просимо всіх членів явитись на збори точно в часі означенім. Контр. комітет здасть справоздання за 1942 рік. Є також інші важні справи до вирішення. Уряд на 1943 рік вибрано: Микола Сорохтей, предс.; Павло Лиско, кас.; Роман Дмитрів, секр.; Корнило Сорохтей, заст. пр.; Теодор Песко, заст. кас.; Петро Псюк, заст. секр.; контр. комітет: Петро Гринів, Іван Сорохтей, Іван Кордунський; надз. хорих: Іван Пукіш (Вест); Іван Гродзік, Василь Бащук; прапорчики: Кость Санагурський і Антін Мельник; господар галі: Степан Чайківський. Вирівнайте веж свої довги так, щоб не переписувати що місяця. Старaймося приєднувати нових членів, старших і молодших. — За уряд: М. Сорихтей, П. Лиско, Р. Дмитрів.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. — Сестр. Любов від. 177, відбуде збори в неділю, 10. січня, в годині 1. пополудні, 18 Пілгрім ул. На річних зборах ухвалено, що збори мають відбуватися в першу неділю по першім і кожний член мусить доручити свою вкладку не пізніше як до 15. кожного місяця. Просимо прийти на ці збори, бо є багато важних справ до полагодження. Контр. комісія здасть звіт за 1942 рік. — С. Саска, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 10. січня в годині 2. пополудні в Набожинського. Просимо всіх членів прийти на ці збори і вислухати справоздання урядників з цілого року та вибрати новий уряд на 1943 рік. Член, що не явиться на річні збори, заплатить 1 дол. кари, а урядник 5 дол. згідно зо статутом. — Ілько Шегера, предс.; Дмитро Фидина, кас.; Микола Лісний, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. Запорозька Січ, від. 67, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що на річних зборах вибрано такий новий уряд: Трохим Стадник, предс.; Іван Хіроський, кас.; Василь Вавро, рек. секр.; Іван Пиріг, фін. секр., 64, Rufus St., Ansonia, Conn. — Іван Пиріг, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Подаємо до відома членам Бр. св. Василія, від. 339, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. січня, в год. 7. ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс. Взиваємо всіх членів прийти на збори, бо згідно з ухвалою річних зборів, хто з членів не буде на зборах заплатить 1 дол. до відділової каси. На зборах буде приявний організатор У. Н. Союзу п. Маланчук. Уряд на 1943 рік вибрано такий: Іван Сорока ст., предс.; Олекса Данилкович, заст.; Іван Сорока мол., кас.; Іван Бішко, заст.; Андрій Хромяк, секр.; Теодор Плавиник, заст.; контр. комісія: Олекса Будай, Василь Мушинка, Ілько Сорока. — За уряд: Іван Сорока, предс.; Іван Сорока, кас.; Андрій Хромяк, секр.

ФІНІКСВІЛ, ПА. — Річні збори відбулися 13. грудня і вибрано уряд на рік 1943: Дмитро Білик, предс.; Йосиф Янусевич, кас.; Володимир Люба, секр. Звичайні збори відбудуться в неділю, 10. січня, о годині 1:30 пополудні, в гали парохіяльній. — Уряд.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбулись 13. грудня і вибрано такий уряд: Я. Лешак предс.; С. Лабунський, заст.; П. Остапчук, фін. секр.; П. Пілат, кас.; А. Поливчак, заст.; С. Погранчиний, рек. секр.; В. Шевчук, М. Гульник і І. Пілат, контр. комісія; І. Поливчак і С. Лабунський, надз. хорих; Ю. Поливчак, хорунжий; Г. Закорчени, капітан; Я. Лещак, реп. до У. Н. Дому. Збори мають відбуватись в другу неділю по першім. На зборах ухвалено закупити Державний Военний Бонд за $500. Наступні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в год. 3. пополудні, в У. Н. Домі, 212 Фултон ул. — За уряд: Я. Лешак, предс.; П. Остапчук, фін. секр.; П. Пілат, кас.; С. Погранічний, рек. секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. — Річні збори Бр. св. Петра і Павла, від. 81, не відбулись, бо було замало членів. Тому річні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 7. ввечір, в гали церковній. Просимо членів прийти на ці збори і вислухати справоздання урядників і контр. комісії за 1942 рік. Буде вибір уряду на 1943 рік. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані Просимо, щоби кожний член подав секретареви за скільки він купив бондів, бо цего треба У. Н. Союзови. Не приявний на зборах член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — В. Чачка, предс.; А. Блавуцяк, кас.; П. Буката, секр.

IRONDEQUOIT, N. Y. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 289, відбудуться в неділю, 10. січня, в годині 2. пополудні, в українській гали на гудман. Просимо членів прийти на ті збори на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Уряд на 1943 рік є: В. Гузар, предс.; Т. Задорожний, заст.; І. Януш, кас.; П. Дронь, заст.; Н. Головка, секр.; С. Головка, заст.; А. Гузар, С. Коритко, надз. хорих. — В. Гузар, пр.; І. Януш, кас.; Н. Головка, секр.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. — Річні збори Тов. Вільна Україна, від. 200, відбудуться в суботу, 9. січня, в годині 7. ввечір, в салі Семена Малафія, 9014 — 95 Еве. Озон Парк. Просимо всіх членів, місцевих і позамісцевих, прийти на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Буде звіт уряду і контролі за рік 1942 та вибір уряду на рік 1943. Пригадуємо, щоби кожний член зрахував собі, скільки купив бондів 1942 року; це треба для Тов. Вільна Україна і У. Н. Союзу. Не явившіся урядники і члени будуть карані згідно зо статутом. — За уряд: Петро Господарець, предс.; Олекса Коцопій, кас.; Василь Воргуль, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 192, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в У. Н. Домі, в 2. годині пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори. Новий уряд на 1943 є: К. Довганюк, предс.; М. Конікевич, кас.; М. Політило, секр.; М. Михальський, М. Гось, контрольори; К. Ліщинський, Т. Факс, надз. хорих. — М. Політило, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Річні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213, відбудуться в пятницю, 8. січня, в год. 7:30 ввечір, в Нар. Домі, 35 Вест 19. вул. Обовязком кожного члена є буди на зборах, бо є важні справи до вирішення. Буде справоздання фінансове і контролі за цілий рік 1942 та вибір уряду на рік 1943. З огляду, що припадають місячні збори, просимо кожного члена вирівнати свої вкладки. — Ю. Бойко, предс.; М. Пахолок, кас.; А. Бирич, фін. секр.; Й. Кобрин, рек. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Збори Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, відбудуться в неділю, 10. січня, в год. 12:30 пополудні, в гали У. А. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. — За уряд: Н. Волошанський, предс.; Н. Паращак, кас.; В. Бідей, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Збори 204 відділу відбудуться в суботу, 9. січня, в годині 8:15 ввечір, в галі укр. прав. громади, 334 Іст 14. вулиця. На тих зборах обовязково мають бути приявними всі члени відділу та вирівнати всі залеглі вкладки за минулий рік, а також за січень ц. р. Тим членам, що не могли бути на річних зборах подається до відома, що на рік 1943 вибрано той самий уряд. Ухвалено на річних зборах, що члени, котрі не можуть приходити на місячні збори, можуть свої вкладки складати в першу, третю й четверту суботу в місяці між 6. і 8. год. ввечір в галі, де відбуваються місячні збори. В тім часі все там урядуватиме секретар відділу. Касієр відділу п. Гелетій на дальше не приниматиме вкладок в своїм бизнесі. — М. Близнак, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 25. грудня 1942 помер у 46. році життя

ТИМКО ПАВЛУСЬ,

член Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147 У. Н. Союзу в Алентавн, Па.

Покійний походив із Руське Село, повіт Перемишль, Західна Україна. До У. Н. Союзу вступив 1926 року. Був діяльним членом відділу 147 і урядником.

Похорон відбувся 28. грудня в українській правосл. церкві при участи членів відділу і знайомих Покійного. Похований на парохіяльнім цвинтарі. — В. Й. П.!

Іван Федорак, секр.

Дня 24. грудня 1942 помер у 49. році життя

КОСТЬ ЛОВБУР,

член Тов. ім. Ів. Франка, від. 334 У. Н. Союзу в Клівленд, О.

Покійний походив із села Гарбузів, пов. Зборів, Зах. Україна. До У. Н. Союзу вступив 1927. року. Полишив жену Анну. Похорон відбувся 26. грудня 1942.

В. Й. П.! С. Морозович, секр.

ТАРЗАН, ч. 696. Остання хвилина.

Нещасливці провели свою першу ніч на тім острові серед великої зливи, а також у поганім настрою — без найменшої надії на краще.

Старушка Ейкерс пробувала розвеселити всіх і піднести їх духа. Але це їй не вдалось, бо її серце теж було виповнене смутком і побоюванням.

Журило її, що сталось з Тарзаном. А Тарзан в той час знаходився дійсно в смертельній небезпеці. Шістьох львів окружило його зо всіх сторін.

Льви привичні до того способу боротьби, наперед обходили Тарзана навкола. А тепер один з них відкрив пащеку і готовився кинутись на Тарзана.